

ΚΟΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

-ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ -ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Οι ανωτέρω Επιτροπές της Βουλής την 30^η Μαρτίου 2017, συνήλθαν σε Κοινή Συνεδρίαση προκειμένου να υιοθετήσουν:

ΓΝΩΜΗ

Επί της Πρότασης Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου,

σχετικά με τον ορισμό, την παρουσίαση και την επισήμανση των αλκοολούχων ποτών, τη χρήση των ονομασιών των αλκοολούχων ποτών στην παρουσίαση και επισήμανση άλλων τροφίμων, καθώς και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων για τα αλκοολούχα ποτά

COM(2016) 750 τελικό

Τα μέλη των ανωτέρω Επιτροπών, αφού έλαβαν υπόψη :

- Το κείμενο της Πρότασης Κανονισμού,
- Το ενημερωτικό σημείωμα της Διεύθυνσης Αλκοόλης και Τροφίμων της Γενικής Διεύθυνσης Γενικού Χημείου του Κράτους
- Το ενημερωτικό σημείωμα του Συνδέσμου Ελλήνων Παραγωγών Αποσταγμάτων Αλκοολούχων Ποτών (ΣΕΠΑΑΠ)
- Την προφορική ενημέρωση της Υφυπουργού Οικονομικών κ. Αικατερίνης Παπανάτσιου
- Την προφορική ενημέρωση του Προϊστάμενου της Διεύθυνσης Αλκοόλης και Τροφίμων του Γενικού Χημείου του Κράτους κ. Σταύρου Σάμιου

Υιοθέτησαν κατά πλειοψηφία την ακόλουθη γνώμη:

Η Αρχή της Επικουρικότητας

Η Πρόταση Κανονισμού - όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση – έχει ως στόχο την ευθυγράμμιση του προηγούμενου κανονισμού αριθμ. 110/2008 με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Στην αιτιολογική έκθεση υπογραμμίζεται ότι η νέα πρόταση εισάγει μόνο μερικές ήσσονος σημασίας τεχνικές τροποποιήσεις, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι αδυναμίες όσον αφορά την εφαρμογή του Κανονισμού αριθμ. 110/2008 και να καταστεί η νομοθεσία σύμφωνη με τις νέες νομικές πράξεις της ΕΕ, απλουστεύοντας ταυτόχρονα και βελτιώνοντας τη σαφήνεια των Κανονισμών.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εισάγει αριθμό κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων. Η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της ΒτΕ κρίνει ότι οι αλλαγές που προτείνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με μη νομοθετικές πράξεις υπερβαίνουν το σκοπό που καθορίζουν τα άρθρα 290 και 291 της ΣΛΕΕ και ιδιαιτέρως το άρθρ. 290 παρ. 1 που ορίζει ότι τα στοιχεία που συμπληρώνονται ή τροποποιούνται με μη νομοθετικές πράξεις γενικής ισχύος που εκδίδονται από την Επιτροπή θα πρέπει να είναι «μη ουσιώδη στοιχεία» της νομοθετικής πράξης.

Συγκεκριμένα, στο προτεινόμενο σχέδιο κανονισμού:

Προβλέπονται κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της Επιτροπής για την τροποποίηση του παραρτήματος II, το οποίο περιλαμβάνει ορισμούς προϊόντων, ποιοτικές προδιαγραφές και χαρακτηριστικά αυτών (άρθ. 5 παρ.1), για την εισαγωγή νέων κατηγοριών αλκοολούχων ποτών στο εν λόγω παράρτημα II (άρθρ. 5 παρ. 2), για την τροποποίηση των ειδικών κανόνων επισήμανσης των αλκοολούχων ποτών (άρθ. 16 παρ. 1). Συνεπώς, η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της ΒτΕ κρίνει ότι τίθεται θέμα παραβίασης της αρχής της επικουρικότητας, καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάνει καταχρηστική εφαρμογή των προβλέψεων της ΣΛΕΕ περί μη νομοθετικών πράξεων, υπερβαίνοντας τις αρμοδιότητές της.

Η Αρχή της Αναλογικότητας

Κατ' επέκταση η πρόταση Κανονισμού κρίνεται προβληματική ως προς την αρχή της αναλογικότητας, καθώς υπερβαίνει το ελάχιστο αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη του στόχου της. Οι προβλέψεις της πρότασης Κανονισμού ανατρέπουν το υφιστάμενο καθεστώς όσον αφορά την αναγνώριση γεωγραφικών ενδείξεων, καθώς προτείνεται η κατάργηση των ισχυουσών σήμερα απλών και με μικρό διοικητικό βάρος και οικονομικό κόστος διαδικασιών. Οι νέες διαδικασίες που προτείνονται και οι οποίες προβλέπονται στον οριζόντιο Κανονισμό 1151/2012 «για

τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων» είναι πιο πολύπλοκες, χρονοβόρες και με μεγάλο διοικητικό βάρος και οικονομικό κόστος τόσο για τις εθνικές διοικήσεις, όσο και για τους παραγωγούς, οι οποίοι στη χώρα μας είναι στην συντριπτική τους πλειοψηφία μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις που δεν μπορούν να επωμιστούν το κόστος που συνεπάγονται οι προτεινόμενες ρυθμίσεις. Συνεπώς, ο προτεινόμενος Κανονισμός αντίκειται και στην αρχή της αναλογικότητας αφού συνεπάγεται δυσανάλογες δαπάνες για τα κράτη μέλη. Σε κάθε περίπτωση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα έπρεπε να είχε καταθέσει σχετική εκτίμηση επιπτώσεων, καθώς προκύπτει σαφώς ότι οι αλλαγές που προτείνονται με τον εν λόγω Κανονισμό συνεπάγονται οικονομικό και διοικητικό βάρος.

Παρατηρήσεις

Επί συγκεκριμένων σημείων στο κείμενο του Κανονισμού θα μπορούσαν να επισημανθούν τα εξής:

1. Η πρόταση Κανονισμού παραβλέπει τον ιδιαίτερο, λόγω φύσεως τους, χαρακτήρα των αλκοολούχων ποτών, σε σχέση με τα διάφορα γεωργικά προϊόντα, επί μακρόν αναγνωρισμένο μέσω της διαχρονικής εξαίρεσης των γεωγραφικών επωνυμιών των αλκοολούχων ποτών από τις οριζόντιες διατάξεις.
2. Οι προβλέψεις του άρθρου 34 παρ. 2 που αφορούν στην ακύρωση της προστασίας ήδη αναγνωρισμένων γεωγραφικών ενδείξεων υπό τον Κανονισμό 110/2008 με εκτελεστικές πράξεις και πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δημιουργεί θέμα ασφάλειας δικαίου, ενώ ανατρέπει το υφιστάμενο καθεστώς. Η πρωτοβουλία ακύρωσης της προστασίας ήδη αναγνωρισμένων προϊόντων γεωγραφικής ένδειξης θα πρέπει να παραμείνει στο κράτος μέλος.
3. Η νέα πρόταση Κανονισμού επιχειρεί να εξομοιώσει τους όρους «εμφιάλωση» και «συσκευασία», θεωρώντας ότι τυχόν υποχρέωση βάσει εθνικών διατάξεων της εμφιάλωσης εντός της οικείας γεωγραφικής περιοχής, προσκρούει στην αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας. Ωστόσο, η εθνική νομοθεσία προβλέπει την υποχρέωση της εμφιάλωσης εντός της οικείας γεωγραφικής περιοχής, προτάσσοντας τη διασφάλιση της ποιότητας και των ποιοτικών χαρακτηριστικών των ποτών με γεωγραφική ένδειξη, ανάλογα με τις απαιτήσεις και του καταναλωτή. Το εθνικό δίκαιο κρίνει ότι λόγω της ιδιαίτερης φύσεως των αλκοολούχων ποτών, ενυπάρχει ο κίνδυνος

υποβάθμισης των ποιοτικών χαρακτηριστικών ή δόλιας επέμβασης στο προϊόν (νόθευση, υποκατάσταση) κατά τη μεταφορά τους «χύμα» προς εμφιάλωση, ενώ είναι γνωστό ότι για πολλά τέτοια προϊόντα δεν είναι δυνατόν ο εκ των υστέρων αναλυτικός έλεγχος να αποδείξει τη νοθεία ή την παραποίηση τους. Η νομολογία του ΔΕΕ έχει πολλάκις δικαιώσει αυτήν την άποψη, δίνοντας ιδιαίτερο βάρος στη διασφάλιση της προστασίας προϊόντων γεωγραφικής ένδειξης καθόσον μάλιστα πρόκειται για προϊόντα με υψηλή φήμη, αναγνωρισιμότητα και αξία. Επιπλέον, θα πρέπει να συνεκτιμηθεί ότι στη συνείδηση του καταναλωτή των αλκοολούχων ποτών γεωγραφικής ένδειξης, η εμφιάλωση, αποτελεί μέρος αναπόσπαστο της διαδικασίας παραγωγής του προϊόντος,

4. Τέλος, οι γεωγραφικές ενδείξεις αποτελούν τμήμα της πολιτιστικής κληρονομιάς του εκάστοτε κράτους μέλους, και ως εκ τούτου η διασφάλιση της φήμης και της ποιότητας τους θα πρέπει να παρέχονται πρωτίστως από το εθνικό και επικουρικά από το ενωσιακό δίκαιο.
5. Ως γενική παρατήρηση σημειώνεται ότι η τάση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να επικαλείται τις διατάξεις 290 και 291 ΣΛΕΕ περί έκδοσης μη νομοθετικών πράξεων γενικής ισχύος με σκοπό την απλοποίηση των διαδικασιών, ενέχει τον κίνδυνο υπέρβασης αρμοδιοτήτων, όταν η εφαρμογή τους γίνεται καταχρηστικά, όπως στην περίπτωση της υπό συζήτηση πρότασης Κανονισμού.